

Ügyiratszám: MN/29524-7/2017.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági
kérelem elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

1128/2017. (X.17.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat**) a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8. 2. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Kossuth Rádió adóján 2017. szeptember 17-én 6 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Vasárnapi újság” című műsor számmal kapcsolatban, 2017. szeptember 21-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2017. szeptember 22-én indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

e l u t a s í t j a.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérhet. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

I N D O K O L Á S

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2017. szeptember 21-én érkezett, MN/29524-1/2017. ügyiratszámmon iktatott beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató Kossuth

Rádió adóján 2017. szeptember 17-én 6 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Vasárnapi újság” című műsorszámot kifogásolta.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményét, tekintettel arra, hogy nem hangzott el, hogy a Duna-Tisza közti homokhátság természeti tőkéjének vízpótlással való megőrzése érdekében az Országgyűlés határozatot fogadott el, valamint kérte a Reális Zöldek Klub vonatkozó közleményeinek közzétételét.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára részére, valamint többek között **Személyes adat** címzett 2017. szeptember 17-én, 7 óra 2 perckor küldött kifogását, valamint a Médiaszolgáltató 2017. szeptember 18-án 12 óra 54 perckor szintén elektronikus úton küldött válaszát, melyben a kérelmet elutasította.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, illetve JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2017. szeptember 22-én hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2017. szeptember 22-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/29524-2/2017. ügyiratszámú végzésével függő hatályú döntést hozott a Ket. 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmezőé is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező a Médiaszolgáltató Közönségszolgálatára, valamint **Személyes adat** elektronikus levélcímére 2017. szeptember 17-én 7 óra 2 perckor küldte meg a „Vasárnapi újság” című műsorszámmal kapcsolatos kifogását, amelyet a Médiaszolgáltató 2017. szeptember 18-án 12 óra 54 perckor küldött elektronikus válaszában elutasított. Erre tekintettel megállapítható, hogy a Kérelmező határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. Ezt követően a Kérelmező 2017. szeptember 19-én postára feladott kérelemmel fordult a Médiatanácshoz. Az előadottak alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kérelmező mind a kifogásolásra nyitva álló 72 órás, mind pedig a kérelem előterjesztésére jelen esetben vonatkozó 48 órás határidőt betartotta.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálnak.

A Médiatanács a 2017. szeptember 22-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/29524-3/2017. ügyiratszámú végzésével a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közlésétől számított 15 napon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát, valamint mellékelje a kifogásolt műsorrész hangfelvételét és szó szerinti szöveges leírását.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata és a kifogásolt műsorrész hangfelvétele, valamint szó szerinti szöveges leírása 2017. október 5-én, MN/29524-4/2017. ügyiratszámra, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában ismertette, hogy a Kérelmező a műsorszám kiegyensúlyozottságával kapcsolatban annak az álláspontnak a közzétételét hiányolta, miszerint „nem került kifejezésre, hogy a Duna-Tisza közti homokhátság természetes tőkéjének vízpótlással való megőrzése érdekében az Országgyűlés a 105/1995.(XI. 1.) számú OGY határozatot fogadta el. A határozat elfogadása óta annak végrehajtása nem történt meg.”

A Médiaszolgáltató előadta, hogy „Vasárnapi újság” egyéb, máshova nem sorolt műsorszám, amely műfaját tekintve rádiós interjúkra épülő magazinműsor, melyben a riporter egy, a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán egy, vagy több szakértő, illetve érintett személy véleményét kérdezi.

A kifogásolt műsorszámban a központi téma az öntözés fontossága volt, ezen belül bemutatásra került, hogy az öntözés milyen kapcsolatban áll a természeti erőforrások kihasználásának hatékonyságával, illetve konkrét példa hangzott el az ENSZ FAO által félsivatagos területnek nyilvánított Homokhátság művelési feltételeiről, illetve a terület felszíni vizekkel és öntözési lehetőséggel kapcsolatos helyzetéről. Továbbá tájékoztatás hangzott el a vidékfejlesztési programról, ezen belül is a nemzeti öntözési programról. A műsorszámban megszólalt Kulik Zoltán, a VITAFORT Zrt. vezérigazgatója, Nógrádi Zoltán, Mórahalom polgármestere és Jakab István, a MAGOSZ elnöke.

A Médiaszolgáltató kifejtette, hogy a törvényben rögzített céljai és feladatai körében a demokratikus társadalmi nyilvánosság kialakulása és megerősödése érdekében tájékoztatást nyújt a Magyarország területén élőknek közérdeklődésre számot tartó eseményekről sokoldalúan, aktuálisan, tárgyilagosan, valamint kiegyensúlyozottan és a szerkesztői szabadság keretein belül a közérdeklődésre számot tartó kérdésnek minősítette a mezőgazdaság hatékonysága szempontjából az öntözés fontosságát.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a műsorszámban megszólaló személyek a téma szempontjából autentikusak voltak, akik hiteles és szakmailag megalapozott álláspontot tudtak ismertetni részben a tudomány, részben a helyi viszonyok, részben pedig a szakmai érdekvédelem szempontjából. A széleskörű tájékoztatás körében elhangzott az öntözés-, a termelékenység-, és a demográfia kapcsolattrendszerének bemutatása is. Tájékoztatást kaptak a hallgatók a Kormány által tervezett intézkedésekről, illetve a nemzeti öntözési programban felhasználható pénzügyi keretről.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában felhívta a figyelmet a Kúria Kfv. III. 37.472/2013/11. számú ítéletére, mely szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára, vagy véleménykülönbségre.

A Médiaszolgáltató véleménye szerint a hiányolt álláspont a műsorszám témájával, tartalmával csak részben állt kapcsolatban, azonban ahhoz képest eltérő véleményt nem fogalmazott meg. Az öntözés fontosságát a műsorszám központi témaként kezelte, és gyakorlati, valamint tudományos példákkal is alátámasztotta, ehhez képest a hiányolt állásponttal nem állt ellentétben. Ugyanakkor a Kérelmező által hiányolt, az országgyűlési határozatra való utalás a műsorszám témájával tematikus kapcsolatban nem állt, mivel nem az öntözéssel kapcsolatos jogi szabályozásról, hanem annak fontosságáról adott tájékoztatást. A hiányolt álláspont tehát a műsorszám témájával releváns kapcsolatban nem állt.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy műsorszám arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében egy meghatározott álláspontot ismertessen, nem pedig egyes, az adott kérdéssel összefüggő ellentétes vélemények ütköztetésének kívánt teret adni. Ebben a tekintetben a műsorszám - annak elsődlegesen műfaji jellemzőire, nem pedig témájára tekintettel - a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét előíró médiaszabályozásbeli követelmények számon kérhetősége szempontjából a napi aktuális hírekkel foglalkozó közéleti, politikai, vagy hírműsorokétól eltérő megítélés alá esik.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a kérelemmel érintett műsorszám műfaji - és ebből következően szerkesztési - sajátosságait szem előtt tartva nem sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye, erre tekintettel a Médiaszolgáltató arra kérte a Médiatanácsot, hogy a Kérelmező kérelmét utasítsa el.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező álláspontja szerint a tárgyi műsorszámban nem került kifejezésre, hogy a Duna-Tisza közti homokhátság természeti tőkéjének vízpótlással való megőrzése érdekében az Országgyűlés a 105/1995. (XI. 1.) számú határozatot fogadta el. Azonban a határozat elfogadása óta a homokhátság területén a vízpótlás nem került megoldásra annak ellenére, hogy a határozatban foglaltak kötelezvény a Kormányra nézve. A Kérelmező továbbá sérelmezte, hogy a Reális Zöldek Klub által a hazai vízgazdálkodással kapcsolatos - az MTI-OS útján 2003. augusztus 3-án és 2012. március 21-én kiadott - a közlemények nem kerültek közzétételre a Médiaszolgáltató által.

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2017. szeptember 17-én 6 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Vasárnapi újság” című műsorszám kérelemmel összefüggő része:

Műsorvezető: „A magyar mezőgazdaság képes lenne akár 30 millió ember ételmezését is megoldani, ráadásul minőségi alapanyagokból. Ma azonban az tapasztalható, hogy határainkon belül nem vagyunk erősek kiszorítani a kétes eredetű, ezért olcsó élelmiszereket, mert hiányzik ehhez az alapfeltétel, az öntözés. Pedig a legújabb törekvés az, hogy a kisebb gazdaságok is alkalmasak legyenek az élelmiszer feldolgozására. Erre már megjelentek az első pályázatok is. Tanulmányok sorra születtek az elmúlt évtizedekben, amelyek szinte ugyanazzal a végkövetkeztetéssel zárultak, miszerint csak öntözéssel lehet a termésbiztonságot, a magasabb hozamot garantálni, száraz műveléssel nem. A vidékfejlesztési programban jelenleg 50 milliárd forint áll rendelkezésre az öntözéses gazdálkodás támogatására. A Kamara pedig felmérte már az igényeket és a vízgyűjtőrendszereket ehhez igazítják. Mielőtt a szakembert Kulik Zoltánt, a Vitafort Zrt. vezérigazgatóját kérdezném, hallgassuk meg, hogy mi a tapasztalat az egyik érintett térségben, a Dél-Alföldön, majd Észak-Magyarországon. Nagy Margit és Korpás Éva riportja következik.”

Riporter: „Éppen locsol, ez kútvíz, vagy fúrtvíz? A Szeged környéki kiskertek és magánházak szinte mindegyikében található fúrt kút. Az alföldi tanyavilágban is ezzel oldják meg az öntözést – meséli Fackelmann István, aki maga is az ásoththalmi tanyavilágban él.”

Fackelmann István: „Az egész tanyavilágban nincs vízvezeték, kivéve most, hogy például Ásoththalmon a tanyaközpontban elvezettük a vizet, de házakhoz, tanyákhoz nem vezettük el.”

Riporter: „A dél-alföldi zöldségtermelők egy részének van vízjogi engedélye. Vass Károly zákányszéki gazda is 2 engedélyezett kúttal rendelkezik.”

Vass Károly: „Én csepegtető öntözésre kértem engedélyt, az engedélyezett eljárások közül ez a legegyszerűbb.”

Riporter: „Ezek az engedélyek meddig érvényesek?”

Vass Károly: „Elvileg 5 évig.”

Riporter: „A 2000-es évek elején az ENSZ élelmiszerügyi szervezete, a FAO félsivatagos területté nyilvánította a Homokhátságot, ahol felszíni vizekből lehetetlen az öntözést

megoldani, mert nincs a közelben sem folyó, sem tó. Marad a fúrt kutakból nyert víz, illetve az öntözőcsatorna hálózat kiépítése, amelyre az elmúlt évtizedekben több terv is született – mondja Vass Tibor, a Ruzsai Gazdakör elnöke.

Vass Tibor: *„A tervek lehet, hogy valahol a fiókban vannak, aztán az idő – szerintem az is – túlhaladt rajta. De a tervekből semmi sem történt.”*

Riporter: *„Oltványi Gyula, mórahalmai gazdálkodó:”*

Oltványi Gyula: *„100 hektár körüli területen gazdálkodunk, ennek 30-50 %-át intenzíven műveljük. Ezen a területen van szükségünk az öntözésre. Jelenleg a felszíni vizekből, illetve korlátozott mértékben a felszín alatti kútvizekből tudunk öntözni.”*

Riporter: *„Ha lassan is, de érkezik egy öntözőcsatorna majd Mórahalom felé. Mennyiben változtatná meg az Önök gazdálkodását, vagy biztonságérzetét az az öntözőcsatorna?”*

Oltványi Gyula: *„Két nagyon markáns dolgot jelentene, biztonságot, ami jelenleg nincs meg és nagyon bizonytalan a helyzet, illetve, hogy ha vizet kapnánk a Tiszából, ami tőlünk 4-5 km-re folyik el, akkor ez jelentheti azt, hogy a következő generációk is maradnak itt, illetve úgy ítélik meg, hogy itt lehet folytatni a szülők által megkezdett mezőgazdaságot. A víz itt az élet gazdasági értelemben. Tehát ha itt nem kapunk öntözővizet a Tiszából, akkor szeretném kérdezni, miért költjük rá azt a rengeteg pénzt a terület alapú támogatásokra, a különböző jogcímen szerzett támogatási formákra azt a pénzt, amit eddig már az elmúlt évtizedben rendszerváltozás óta ráköltöttünk.”*

Riporter: *„A valódi megoldás a felszíni vízből történő öntözés lenne. A tervek egy évtizede megvannak – nyilatkozta Nógrádi Zoltán, Mórahalom polgármestere.”*

Nógrádi Zoltán: *„Alygonél emelnénk ki a Tisza vizét, hoznánk fel a Homokhátság tetejére és innét osztanánk szét. Ez Domaszéket, Zákányszéket, Mórahalmot és Röszkét érinti. Természetesen a hálózat bővíthető.”*

Riporter: *„Hogy érzékeltessük a szintkülönbséget, a Homokhátság teteje az a Dóm tornyával van egy szintben.”*

Nógrádi Zoltán: *„Így van, tehát a Homokhátság legmagasabb pontja küszöb szinten a Dóm keresztjével van azonos szintben. Tehát ezt a szintkülönbséget kell áthidalni, de ez ma már az átemelő szivattyúk korszakában nem jelent problémát. Hosszú távon ez a megoldás, ha ezt nem tesszük meg, ezt az öntözővízzel való ellátást, akkor itt az alapvető mezőgazdasági és tájfenntartó funkció, a kertészet megszűnik. Ez az itteni népesség egzisztenciájában olyan léket ütne, hogy elnéptelenednének ezek a települések, falvak és városok, ami aztán visszaadja a természetnek, a sivatagnak a területet. Tulajdonképpen lemondunk az ország egy jelentős területi részéről, annak hasznosításáról. Európa más országaiban erre nagyon komoly koncepciós kormányzati programok készülnek. Spanyolország, Portugália országrésznyi területeket látnak el ivóvízzel is és öntözővízzel is, azért, hogy ott a népességnek a megélhetését és a tájfenntartást a terület működőképességét fenntartsák.”*

Riporter: *„Jakab István, a MAGOSZ elnöke, A mezőgazdaság milyen károkat szenvedett az idej rossz, egyenlőtlen csapadékeloszlás miatt és amiatt, mert nagyon kevés területet öntözünk?”*

Jakab István: *„Azt, hogy mennyi kárt szenvedtek el a gazdák, ma még megmondani pontosan nem lehet. A veszteségek nagyon jelentősek, szinte megégtek a kukoricatáblák. Felmérés most zajlik, a végső pontos számot majd betakarításkor lehet megmondani. Klímaváltozás zajlik, öntözőfejlesztést nem lehet megkerülni, az öntözéssel kapcsolatos adminisztráció, az pedig romboló.”*

Riporter: „A gazdák azt mondják, hogy túlságosan bürokratikus a rendszer.”

Jakab István: „Egyszerűsíteni kell, főleg a felszíni vizek igénybevételét és minden eszközzel segíteném a gazdákat, hogy tudjanak öntözni. Ez a munka zajlik, az öntözésfejlesztésre az 50 milliárdos európai uniós forrás rendelkezésre áll. A vízüggel ezek a kérdések még teljes körűen nem tisztázottak. Itt nagyon komoly érdemi egyeztetésekre van szükség, és nem csak az uniós, hanem többlet nemzeti forrásokra is szükség lesz. A vízügy számára kiemelt feladat az, hogy az ár és belvízvédelem biztosított legyen, de ezt úgy kell megvalósítani, hogy a betárolt vízmennyiség öntözés céljára is hasznosítható legyen.”

Műsorvezető: „Nem új keletű dologról beszélünk, amikor az öntözés fontosságát hangsúlyozzuk. Már a múlt század elején is leírták azt, hogy milyen fontos, hogy a csapadékvízzel jól gazdálkodjanak a termelők, de azt látjuk, hogy ezek még mindig csak a szavak szintjén maradtak meg mind a mai napig. Kulik Zoltán, a Vitafort Zrt. vezérigazgatója.”

Kulik Zoltán: „Bizony előre kell gondolkodnunk, hiszen 2050-re már 9 milliárd fő lesz a Föld lakossága. És ez óriási terhet ró ránk. Tehát nem csak Magyarország, hanem a világ szintjén gondolkodunk, még 40-50 évvel ezelőtt 1960 táján az egy főre eső művelt hektáronkénti nagyságrend, az 0,4 hektár volt. Ez gyakorlatilag napjainkban már lefeleződött, tehát ennek a feléből, 0,2 hektáron gazdálkodik átlagosan a világban egy ember. Ez azt jelenti, hogy nagyon felgyorsultak az események, nagyon intenzívvé vált a mezőgazdaság és egységnyi területről, ha minél több egységnyi növénytermesztést szeretnénk realizálni, akkor bizony az öntözés abszolút a központban van. Magyarországon sajnos az öntözendő területek nagysága alig haladja meg a 100 ezer hektárt. Ez azt jelenti, hogy az összesen művelt területeknek mintegy 2,3-2,4 %-a. Európában az a szám már jóval magasabb, mint egy 8 %, és az Amerikai Egyesült Államokban 13 %. Nagyon sok kutatás és hazai fejlesztési elképzelés mutat arra, hogy ha nem is ezt a 10-13 %-os nagyságrendet, de egy 300 ezer hektárt minden további nélkül öntözés alá vonható, ami egy nagyon nagy ugrást jelentene. Természetesen jelenleg nehezíti az öntözésnek a stratégiáját az, hogy a földterületek azért strukturálódtak, így az öntözésnek egy nagyon fontos része, hogy közösen, egy blokkban kell gondolkodni. És bizony, ha 300-400 hektáron öntözésről van szó, van úgy, hogy 60-70-80 tulajdonosnak kell közösen gondolkodnia ebből adódóan.”

Műsorvezető: „Mennyire változik a technológia? Tehát amikor öntözésről beszélünk, akkor az a megoldás érvényesül, mint korábban a földeken? Vagy itt már egy újfajta technológiáról van szó?”

Kulik Zoltán: „Az elmúlt 2-3 év nagyon szépen megmutatta, hogy milyen jelentősége van az agrotechnológiának, hiszen ha csak az idei 7-8 hónapot vesszük figyelembe, akkor látható, hogy egy igen száraz és csapadékszegény időszak után vagyunk. Átlagosan elmondhatjuk, hogy ha az elmúlt 2-3 év függvényében vizsgáljuk és összehasonlítjuk az éveket, 20-25 %-kal kevesebb csapadék esett le az elmúlt 8 hónapban. Ha 2016. augusztusát vesszük figyelembe, nem több, mint 2 hónap, a tavalyi év október volt csapadékosabb. Ezen kívül pedig a tavalyi év decembere, majdnem 90 %-kal kevesebb csapadék esett, mint az elmúlt 3 év átlaga. És ha megnézzük márciustól júliusig, gyakorlatilag 15-20 %-kal kevesebb csapadék hullott le és 2-3 Celsius-fokkal magasabb hőmérséklet volt. Egyrészt erre fel kell készülnünk, ez azt jelenti, hogy hirtelen nagy mennyiségben hullik le a csapadék, tehát ha nincs megfelelően előkészítve a talaj, akkor ez óriási problémákat jelent. És nagyszerűen látható volt, hogy azok a gazdálkodók, akik megfelelő talaj előkészítést alkalmaztak, akkor betakarításnál látható volt, hogy a hirtelen lehullott csapadékot mennyire tudja a talaj, illetve a növény hasznosítani.”

Műsorvezető: „Tehát amíg nem épülnek ki az igazi tározók, addig is érdemes gondolkodni olyan növényekben, amelyek a szélsőséges klímát jobban viselik?”

Kulik Zoltán: „Külön kell természetesen azokat a növényeket választani, amelyek jobban szárazságtűrők, és a talaj adottságainak megfelelően, ezt azért a gazdák nagyon jól tudják, hogy hol kell egy magas minőségi követelménynek megfelelő búzát, vagy egy szárazságot jobban tűrő tritikálét termesztetni. És nagyon látható az, hogy az új fehérje program alapján hogyan és miként nőtt a szója termőterülete. Az elmúlt 3-4 évben azt is láthatták a gazdák, hogy bizony például a szója tipikusan az a növény, amelyiknél ha nagy termésátlagot akarunk realizálni, akkor a csapadék elsődleges, és mondjuk a tavalyi év erre egy nagyon pozitív jó példa volt. Sajnos az idei év ezt nem mutatja a csapadékszegénység miatt. Látható az, hogy melyik növényeket, milyen területen és milyen talaj előkészítettség alapján lehet elvetni.”

Műsorvezető: „Tehát végül is csak úgy lehet versenyképesen termelni, hogyha az öntözés is megoldott.”

Kulik Zoltán: „Ez annyira így van, hogy nem csak tanulmány, hanem konkrét számokat tudnánk mondani, hogyha ezt az öntözendő termőterületet megfelelőképpen, mintegy háromszorosára tudnánk növelni – aminek megvan a realitása - , az említett 100 ezer hektáron mintegy 300-350 hektárra, ez egy átlagos évben mintegy 70 milliárd forint termelési értéknövekedést jelentene. Természetszerűleg differenciálva arról, hogy egy kalászos, vagy egy zöldségnövényről, vagy egy szójáról van szó. Ez egy átlagszám, mindenki kalkulálhat és gondolkozhat, hogy nemzetgazdasági szinten mit jelent. Hogy az elkövetkező 2-3 évben tényleg azt tudjuk elmondani, hogy évről évre, ha nem is egyik pillanatról a másikra, de 30-40 ezer hektárral nő az öntözendő területek nagysága. Erre minden lehetőségünk megvan, természetesen ehhez kell kormányzati segítség, még egyszer mondom egy közös gondolkodás, hiszen egy olyan strukturált területen, ahogy említettem, nagyon sok tulajdonos van, közösen kell megállapodni abban, hogy ezt a célt elérjük.”

Műsorvezető: „Tehát a gazdák akár szövetkezhetnek is, tehát úgy, mint ahogy a beszerzésre, az építkezésre, úgy az öntözésre is szövetkezhetnek majd.”

Kulik Zoltán: „Így van, egyszerűen kalkulálható ezeknek a költsége és ennek hozama, ezt mindenki tudja, hogy öntözés nélkül intenzív növénytermesztés elképzelhetetlen.”

Műsorvezető: „A nemzeti öntözési programban a termő területeket különböző övezetekbe sorolnák aszerint, hogy kicsi, vagy nagy beavatkozás szükséges a vízutánpótláshoz. Ahol a talajadottságok jók, ott a szója, a csemegekukorica, a vetőmag, vagy a rizs termesztését népszerűsíténék. De nem mondanánk le a gyenge termőföldről, vagy a rossz vízzáró rétegű földekről sem. Ezekben a helyeken jó jövedelmeket hoznak az energianövények. A nemzeti öntözési programban jelenleg tehát 50 milliárd forintos keret áll rendelkezésre a gazdálkodás korszerűsítéséhez.”

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *„időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel - ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket - foglalkozó műsorszám.”*

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közlétező műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül annak is van jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, annak feldolgozása, bemutatása milyen módon szerepelt benne, ez a körülmény pedig jelen ügy kapcsán is kiemelt szerepet játszik.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás

kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéstről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „*Vasárnapi újság*” című műsorszám a Médiaszolgáltató magazinműsora, mely a határon túl élőkkel, a nemzetet összetartó hagyományokkal, a nyelvi, történelmi és kulturális örökséggel, valamint az aktuális belpolitikai események háttérével foglalkozik, azaz közéleti, közérdekű kérdésekről nyújt tájékoztatást.

A műsorszám témája – a jelen határozat indokolásának 2. pontjában részletesen ismertetett tartalommal – az öntözés fontossága volt, ezen belül kiemelt hangsúlyt kapott a félsivatagos területnek nyilvánított Homokhátság öntözési problémájának lehetséges megoldása, tájékoztatás hangzott el a vidékfejlesztési, ezen belül is a nemzeti öntözési programról. A műsorszámban megszólalt Kulik Zoltán, a Vitaforum Zrt. vezérigazgatója, Nógrádi Zoltán, Mórahalom polgármestere és Jakab István, a MAGOSZ elnöke.

A kérelemmel érintett műsorszegmens műfaját tekintve rádiós interjúra épülő magazinműsor, melyben a riporter egy, a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán több szakértő véleményét kérdezte. Jelen esetben nem korlátozható – még a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján sem – a szerkesztői szabadság, mivel a Médiaszolgáltató a riportokon keresztül Homokhátság öntözési problémáját, az öntözés fontosságát és ezzel kapcsolatosan a vidékfejlesztési programot, ezen belül is a nemzeti öntözési programot kívánta szakmai szempontból bemutatni a közönségnek.

A tárgyi műsorszám tehát arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében egy meghatározott szakmai nézőpontot ismertessen, nem pedig egyes, az adott kérdéssel összefüggő ellentétes vélemények ütköztetésének kívánt teret adni. Ebben a tekintetben a műsorszám – annak elsődlegesen műfaji jellemzőire, nem pedig témájára tekintettel – a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét előíró médiaszabályozásbeli követelmények számon kérhetősége szempontjából a napi aktuális hírekkel foglalkozó közéleti, politikai vagy hírműsorokétól eltérő megítélés alá esik.

A fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy a kérelemmel érintett műsorszám műfaji – és ebből következően szerkesztési – sajátosságait szem előtt tartva nem sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza. A jogi

képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2017. október 17.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat